

den ærede Ordfører henviste i saa Henseende til Hartkornsequalifikationsloven af 1850, da man den Gang gav Erstatning, idet man hævede Skatten paa det privilegerede Hartkorn; men det var et ganske andet Forhold. Da havde vi Hartkorn lagt som Regel paa Jorden, men som Undtagelse stod fra gammel Tid og med god Hævd en Del Ejendomme, som altsaa havde en privilegeret Stilling i Kraft af en dem tilstaaet Ret. Selvfølgelig kunde Lovgivningsmagten ikke have dette Privilegium uden Erstatning. Det er et helt andet Forhold, naar man paalægger en Skat paa alle Bygninger paa Landet. Naar Lovforslaget ikke har medtaget Handelspladserne, som den ærede Ordfører betegnede ved Plækker — jeg antager, at vi mene det samme — ligger Grunden dertil i, at Handelspladserne have deres særlige Skattelovgivning og blandt andet have Bestatning paa Bygninger; i alt Fald er det Tilfældet med flere af dem. Dernæst bemærkede den ærede Ordfører, at Hartkornet er en Indtægtskilde, hvorimod Bygningerne kun ere Anledning til Udgift. Jeg tror, at i saa Henseende staar Jorden, der bærer Hartkornet, og Bygningerne ganske ens; vil man intet gøre ved Jorden, men lader den ligge hen, saa er det heller ingen Indtægtskilde; saa vidt jeg ved, er det endogaa i Djebliffet en temmelig ringe Indtægtskilde, selv om man gør noget derved. Det er med Jord, som med Bygninger, at det er Kernen af den Kapital, der er anbragt i Jorden, og Bygningerne sammen med Virksomheden, som giver Indtægt. Man kan altsaa lige saa godt bruge det ene som det andet som Norm for en Bestatning paa fast Ejendom overhovedet. Med Hensyn til Besparlighederne, som denne Lov skulde medføre, indrømmer jeg naturligvis, at denne Lov ikke kan gennemføres uden større Arbejde for Kommunerne, men dette Arbejde vil falde straks, og det vil ikke blive saa vanskeligt, som den ærede Ordfører fremhævede. Han talte om Burdering af samtlige Kommunens Ejendomme; men det behøves ingenlunde. Lovforslaget gaar netop ud paa, at Assuranceværdien skal tages som Regel, og at der kun undtages sesvis skal ske Burdering. Men naar det Arbejde en Gang er gjort, tror jeg rigtig nok, det i Fremtiden ikke bliver Tale om større Væjslighed ved Lovens Gennemførelse.

Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa de Indvendinger, som den ærede Ordfører fremførte mod Lovforslagets § 5. Det er en af de vanskelige Paragraffer i selve Lovforslaget, men den ærede

Ordfører gjorde den her vel fort. Det er jo kun et Tankeeksperiment, at man saaledes for at slippe for Bygningskyld skulde tilkøbe sig et Jordareal, som ligger uden for ens Ejendom og lægge det ind derunder. Det er ikke nogen billig Sport, og navnlig er det ikke billigt at tilkøbe sig til en Villa en stor Park for at slippe for Bygningskyld. Den Slags Tankeeksperimentet tror jeg ikke, man kan stille op mod Lovforslaget. — Dernæst gennemgik den ærede Ordfører Forholdene i en Kommune, som han særlig godt kender, og malede det i saa Henseende meget fort, jeg tror endogaa for fort. Han omtalte, at der blandt andet var en Sukkerfabrik, hvis Bygningskyld vilde blive 150 Tdr. Hvis det er rigtigt, saa maa Værdien af Bygningen være henimod 1½ Million Kroner. Men ere Maskinerne saa ikke tagne med deri? — for det gør Lovforslaget nemlig ikke. Lovforslaget ubeluffer jo Maskiner og besætter kun selve Bygningen. Men hvis saa er, at Bygningskomplekset har en Værdi af 1½ Million Kroner, saa maa det vel ogsaa kunne bære en Bygningskyld. Saa er der i alt Fald i disse Bygninger en saa stor Virksomhed, at det nok skal kunne mærkes paa Kommunens Udgifter, saa at Kommunen nok hurtigt skal kunne stifte Karakter, netop paa Grund af dette store Bygningskompleks. — Et Bygningskylden skulde have den Virkning, at den vilde drive Landhaandværkerne bort fra Landkommunerne kan jeg ikke tro. Den Bygningskyld, der kommer til at hvile paa de Husrum, som Landhaandværkerne bruge, vilde blive saa ringe, at de ikke af den Grund ville drage bort fra Kommuner, hvor de ellers kunde tjene Brødet. Dertil kommer, at Lovforslaget søger at fritage de mindre Bygninger. Den ærede Ordfører mente, at man kun fritog de usleste Høner, men det er ingenlunde Tilfældet. Tager vi Ufflaget af de 1,000 Kr. og lægger dertil Hartkornstradrage, saa komme vi op til den Værdi, som gennemsnitlig tilkommer Bygningerne for Hønerne i de mindre Kreditoringer for Husmændene paa Landet. Der er i Gennemsnit Assuranceværdien for Bygninger omtrent 1800 Kroner. Tager vi altsaa en Bygning paa en saadan Ejendom med et Tilliggende af en Stp. Land, ere vi netop oppe ved at fritage en Bygning med Værdi af 1800 Kr. Der er altsaa ikke her Tale om usle Høner. — Jeg har i Fredags fremdraget Lovforslagene om Frederiksberg og Sundbyerne for at vise, navnlig at Lovgivningen havde været inde i det samme Spor, nemlig lige med et at lægge